

21 Νοεμβρίου, 1991

[ΑΡΤΕΜΙΔΗΣ, Δ/στής]

ΑΝΑΦΟΡΙΚΑ ΜΕ ΤΗΝ ΑΙΤΗΣΗ ΤΗΣ ΠΑΓΚΥΠΡΙΑΣ ΕΡΓΑΤΙΚΗΣ ΟΜΟΣΠΟΝΔΙΑΣ ΠΕΟ ΚΑΙ ΤΟΥ ΤΜΗΜΑΤΙΚΟΥ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟΥ ΠΕΟ ΓΙΑ ΔΕΙΑ ΠΡΟΣ ΕΚΔΟΣΗ ΔΙΑΤΑΓΜΑΤΩΝ CERTIORARI ΚΑΙ MANDAMUS,

- και -

ΑΝΑΦΟΡΙΚΑ ΜΕ ΤΗΝ ΑΠΟΦΑΣΗ ΚΑΙ/Η ΔΙΑΤΑΓΜΑ ΔΙΚΑΣΤΗΡΙΟΥ ΕΡΓΑΤΙΚΩΝ ΔΙΑΦΟΡΩΝ, ΗΜΕΡΟΜΗΝΙΑΣ 30.10.91 ΣΤΗΝ ΥΠΟΘΕΣΗ 586/90.

(Αίτηση Αρ. 153/91).

Προνομιακά Διατάγματα — Αίτηση για παραχώρηση άδειας για καταχώρηση αίτησης για έκδοση διαταγμάτων certiorari και mandamus, αναφορικά με απόφαση του Δικαστηρίου Εργατικών Διαφορών με την οποία το ΔΕΔ είχε αρνηθεί αίτηση-έφεση των αιτητών για σύνταξη υπομνήματος για παραπομπή στο Ανώτατο Δικαστήριο αριθμού νομικών σημείων σχετικά με άλλη ενδιάμεση απόφαση του ΔΕΔ με την οποία είχε αποφασισθεί ότι υφίστατο η σχέση εργοδότη-εργοδοτούμενου μεταξύ των αιτητών και του αιτητή στην ενώπιον του ΔΕΔ υπόθεση, και, κατά συνέπεια, το ΔΕΔ είχε δικαιοδοσία να επιληφθεί της υπόθεσης— Κατά πόσο υπήρχε εναλλακτική διαδικασία για θεραπεία.

Λέξεις και φράσεις — "Οιασδήποτε αποφάσεως" στο άρθρο 12(13)(β) (II) των περί Τερματισμού Απασχολήσεως Νόμων — Περιλαμβάνει όχι μόνο τελικές αποφάσεις του ΔΕΔ αλλά και οποιαδήποτε ενδιάμεση απόφαση της οποίας η ετυμολογία δεν συγχωνεύεται με την τελική απόφαση.

Ο Χρίστος Βανέζου καταχώρησε αίτηση στο Δικαστήριο Εργατικών Διαφορών (ΔΕΔ) με την οποία ζητούσε από τους αιτητές αποζημιώσεις για παράνομη απόλυση. Οι αιτητές ισχυρίστηκαν ότι το ΔΕΔ δεν είχε δικαιοδοσία να εκδικάσει την υπόθεση διότι δεν υφίστατο μεταξύ αυτών και του Χρίστου Βανέζου σχέση εργοδότη-εργοδοτούμενου. Το ΔΕΔ εξεδίκαξε το θέμα αυτό σαν προκαταρκτικό σημείο, αποφάσισε ότι υφίστατο σχέση εργοδότη - εργοδοτούμενου και όρισε την υπόθεση για περαιτέρω εκδίκαση. Με αίτηση-έφεσή τους οι αιτητές ζήτησαν από το ΔΕΔ να συντάξει υπόμνημα για την παραπομπή στο Ανώτατο Δικαστήριο οκτώ νομικών σημείων σχετικά με την πιο πάνω ενδιάμεση απόφαση. Το ΔΕΔ απέρριψε το αίτημα των αιτητών με το αιτιολογικό ότι ο όρος "απόφαση" στο άρθρο 12(13)(β)(II) των περί Τερματισμού Απασχολήσεως Νόμων σημαίνει τελική απόφαση του ΔΕΔ και όχι

ενδιάμεση.

Αποφασίσθηκε ότι

5 (α) Ο όρος "απόφαση" στο άρθρο 12(13)(β)(II) των περί Τερματισμού Απαχολήσεως Νόμων περιλαμβάνει όχι μόνο τελικές αποφάσεις του ΔΕΔ αλλά και ενδιάμεσες αποφάσεις των οποίων η ετυμολογία δεν συγχωνεύεται στην τελική του απόφαση.

10 (β) Στην παρούσα, όμως, υπόθεση η ενδιάμεση απόφαση θα εσυγχωνευέτο στην τελική απόφαση του ΔΕΔ και, κατά συνέπεια, προσφερόταν στους αιτητές η εναλλακτική θεραπεία της προσβολής της με έφεση με υπόμνημα όταν θα εξεδίδετο η τελική απόφαση του ΔΕΔ.

Η αίτηση απορρίφθηκε.

15 *per Curiam:* Ελέστη ο χρόνος κατάργησης της πρόνοιας του Νόμου για έφεση με υπόμνημα και αντικατάστασής της με κανονική έφεση.

Αίτηση.

20 Αίτηση για άδεια να καταχωρίσει αίτηση για έκδοση διαταγμάτων Certiorari και Prohibition αναφορικά με απόφαση και/ή διάταγμα του Δικαστηρίου Εργατικών Διαφορών ημερ. 30.10.91 στην υπόθεση Αρ. 586/90.

Γ. Αγαπίου και Αρ. Γεωργίου, για τον αιτητή.

Cur.adv. vult.

25 ΑΡΤΕΜΙΔΗΣ, Δ. ανάγνωσε την ακόλουθη απόφαση. Ο Χρίστος Βανέζου έκαμε χρήση του ένδικου μέσου που εδημιούργησε ο περί Ετησίων Αδειών μετ' Απολαβών Νόμος του 1967 (8/67), όπως τροποποιήθηκε μεταγενέστερα, ενώπιον του καθιδρυθέντος με τον ίδιο Νόμο Δικαστηρίου Εργατικών Διαφορών και με αίτηση του αξιώνει αποζημιώσεις για παράνομη απόλυση του από την Παγκύπρια Εργατική Ομοσπονδία - ΠΕΟ, αιτητές στην παρούσα διαδικασία.

Η ΠΕΟ αμφισβητεί την αρμοδιότητα του Δικαστηρίου Εργατικών Διαφορών να επιληφθεί της αίτησης γιατί,

όπως εισηγείται, δεν υφίσταται σχέση εργοδότη και εργοδοτουμένου μεταξύ της και του Χρίστου Βανέζου. Προφανώς, ο Πρόεδρος του Δικαστηρίου Εργατικών Διαφορών εκλήθη από τους διάδικους να αποφασίσει το ζήτημα που ηγέρθη ως προκαταρκτικό νομικό ζήτημα. Στις 11.10.91 εξέδωσε την απόφαση του σύμφωνα με την οποία υφίστατο σχέση εργοδότη και εργοδοτουμένου μεταξύ των διαδίκων και όρισε την παραπέρα ακρόαση πάνω στα υπόλοιπα εκκρεμή επίδικα θέματα. 5

Από τον τίτλο της απόφασης καθίσταται πρόδηλο πως το Δικαστήριο θεώρησε ως προδικαστική ένσταση το ζήτημα που ηγέρθη και έκρινε ορθό να του επιληφθεί προκαταρκτικά. Ενώ βρίσκομαι σ' αυτό το σημείο θεωρώ σκόπιμο να επισημάνω πως, μολονότι το Δικαστήριο μπορούσε να προχωρήσει στη διαδικασία αυτή, εφόσο τη θεώρησε ως την κατάλληλη για τη διεκπεραίωση της υπόθεσης, το πρακτικό αποτέλεσμα είναι να δημιουργηθεί πολυπλοκότητα στην πορεία της αντί η οδήγηση στην σύντομη τελεσιδικία. Η κρίση του Δικαστηρίου πάνω στην προδικαστική ένσταση, ως προκαταρκτικό νομικό ζήτημα, θα είχε σημασία αν οι διάδικοι συμφωνούσαν στα υπόλοιπα επίδικα ζητήματα, αν δηλαδή η απόλυση ήταν παράνομη και σ' αυτή την περίπτωση το ύψος της αποζημίωσης. Τα ζητήματα όμως αυτά παραμένουν εν εκκρεμοδικία παρότι το Δικαστήριο απεφάνθη πάνω στο προκαταρκτικό νομικό ζήτημα. 10
15
20
25

Επανερχομαι όμως στα γεγονότα. Μετά την απόφαση του Προέδρου του Δικαστηρίου πάνω στην προδικαστική ένσταση, οι δικηγόροι της ΠΕΟ καταχώρησαν στο πρωτοκολλητήριο του Δικαστηρίου Εργατικών Διαφορών, αίτηση-έφεση για τη σύνταξη υπομνήματος και παραπομπής 8 νομικών σημείων στο Ανώτατο Δικαστήριο, δυνάμει του άρθρου 12(13)(β)(II) του Νόμου. Ο Πρόεδρος του Δικαστηρίου άκουσε τους δικηγόρους των διαδίκων και απέρριψε το αίτημα στις 30.10.91. Ο μοναδικός λόγος που επικαλείται ο Πρόεδρος για να στηρίξει την απόφαση του είναι η ερμηνεία που αποδίδει στο άρθρο 12(13)(β)(II), του Νόμου, όπως τροποποιήθηκε από το Νόμο 5/73, και του 30
35

Κανονισμού 17 που σύμφωνα με αυτή η λέξη "απόφαση" δέον να θεωρείται ως η τελική απόφαση του Δικαστηρίου μετά την ακροαματική διαδικασία. Αιτιολογώντας δε την άποψη του παρατηρεί πως αν διδόταν άλλη ερμηνεία στη λέξη "απόφαση", αυτό θα σήμαινε πως όποτε το Δικαστήριο αποφασίζει πάνω σε οποιαδήποτε ένσταση, οι διάδικοι θα μπορούν να κατακερματίζουν τη διαδικασία με την υποβολή αιτήματος έφεσης-υπομνήματος στο Ανώτατο Δικαστήριο.

Έχω εκ πρώτης όψεως τη γνώμη πως η κρίση του εντίμου Προέδρου του Δικαστηρίου είναι εσφαλμένη. Η σχετική διάταξη του άρθρου 12(13)(β)(II) του Νόμου, σύμφωνα με την οποία εξουσιοδοτείται το Ανώτατο Δικαστήριο να εκδίδει Δικονομικούς Κανονισμούς, προνοεί και για:

"(II) πρόβλεψιν δι' έφεσιν εξ οιασδήποτε αποφάσεως του Δικαστηρίου Εργατικών Διαφορών εις το Ανώτατον Δικαστήριον βάσει οιουδήποτε λόγου συνεπαγομένου νομικόν σημείον μόνον, γενομένην δι' υπομνήματος (case stated) εντός είκοσι και μιας ημερών από της ημέρας της αποφάσεως."

Ο δε Κανονισμός 17(4) έχει ως εξής:

"Το Ανώτατον Δικαστήριον θα αποφασίσει το νομικό σημείο το εγειρόμενον υπό του υποβληθέντος δυνάμει του παρόντος Κανόνος υπομνήματος και θα επιστρέψει την υπόθεσιν εις τον Πρόεδρον ομού μετά τις επ' αυτού γνωμοδοτήσεως του ή θα εκδώσει διάταγμα κατὰ το δοκούν."

Η γνώμη μου είναι πως η ορθή ερμηνεία του όρου "οιαδήποτε απόφαση" περιλαμβάνει, εκτός από την τελική απόφαση που επιφέρει την τελεσιδικία στην υπόθεση, και αποφάσεις των οποίων η ετυμηγορία δεν συγχωνεύεται στην τελική απόφαση του Δικαστηρίου, ώστε να παρέχεται η δυνατότητα στο Ανώτατο Δικαστήριο να τις εξετάσει κατ' έφεση δια υπομνήματος. Σ' αυτή την περίπτωση μπορεί να ασκηθεί έφεση εναντίον της συγκεκριμένης

απόφασης.

Έμπρακτη υιοθέτηση της άποψης αυτής έγινε από την Ολομέλεια του Ανωτάτου Δικαστηρίου στην Πολιτική Έφεση αριθμός 7791, στην οποία η απόφαση εξεδόθη στις 10.11.90. Το Ανώτατο Δικαστήριο επελήφθη σ' αυτή εφέσεως, εναντίον της απόφασης ενός των μελών του, πάνω σε ζήτημα που απτόταν της ερμηνείας των άρθρων 6 και 7 του περί Ετησίων Αδειών μετ' Απολαβών Νόμου σε σχέση με το ποιός διάδικος θα έπρεπε να αρχίσει πρώτος την υπόθεσή του ενώπιον του Δικαστηρίου Εργατικών Διαφορών. Αντικείμενο δηλαδή κρίσεως της Ολομέλειας του Ανωτάτου Δικαστηρίου στη συγκεκριμένη υπόθεση ήταν η απόφαση του Δικαστηρίου Εργατικών Διαφορών αναφορικά με το βάρος της απόδειξης που είχαν οι διάδικοι και επομένως ποιός θα έπρεπε να παρουσιάσει πρώτος την υπόθεσή του. Η απόφαση του Δικαστηρίου Εργατικών Διαφορών πάνω σ' αυτό το θέμα, αν δεν παραπεμπόταν με υπόμνημα στο Ανώτατο Δικαστήριο, όταν εκδόθηκε, δεν θα μπορούσε, ούτε και θα είχε σημασία εξάλλου, να αναθεωρηθεί στην έφεση κατά της τελικής ετυμηγορίας πάνω στην ουσία της υπόθεσης.

Στην υπό κρίση υπόθεση όμως η απόφαση του Προέδρου του Δικαστηρίου Εργατικών Διαφορών πάνω στο προκαταρκτικό νομικό ζήτημα συγχωνεύεται στην τελική απόφαση, που θα επιφέρει την τελεσιδικία στη διαφορά, ώστε να μπορεί να αποτελέσει αντικείμενο αναθεώρησης σε περίπτωση έφεσης κατά της τελικής αποφάσεως.

Το ζήτημα που αποφασίστηκε προκαταρκτικά των υπολοίπων επιδίκων θεμάτων απλώς αποτελεί ένα από αυτά. Κρίθηκε βολικό να επιλυθεί προκαταρκτικά γιατί, αν αποφασιζόταν ως η εισήγηση της ΠΕΟ, τότε το αίτημα του Βανέζου θα απορριπτόταν. Η αντίθετη όμως άποψη, την οποία και τελικά υιοθέτησε το Δικαστήριο, δεν θα επέφερε τελεσιδικία.

Κατά συνέπεια δεν παραχωρείται η αιτουμένη θεραπεία στους αιτητές, γιατί υπάρχει γι' αυτούς η θεραπεία

της προσβολής της επίδικης απόφασης όταν εκδοθεί η τε-
λεσίδικη απόφαση πάνω σε όλα τα επίδικα ζητήματα.

5 Τέλος, και άσχετα με την παρούσα υπόθεση, παίρνω
απλώς την ευκαιρία για να παρατηρήσω τα εξής. Επέστη ο
χρόνος κατάργησης της πρόνοιας του Νόμου για έφεση με
υπόμνημα και αντικατάστασης της με κανονική έφεση. Ο
νομοθέτης βέβαια μπορεί, αν κρίνει σκόπιμο, όπως ισχύει
και τώρα να περιορίσει την έφεση για νομικούς λόγους
μόνο. Η δικαστική εμπειρία απέδειξε πως η σημερινή κα-
10 τάσταση αντί να απλοποιεί και να συντομεύει τη διαδικα-
σία, την εμπλέκει και την καθυστερεί.

Η αίτηση απορρίπτεται.